

LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET
Att: Sara Sällström

971 87 LULEÅ

Beslut om stöd

Stödmottagare: LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET
Org. nr: 202100-2841
Projektnamn: FIRST AID- Framework for Integrating Responsive Support Technologies using Artificial Intelligence in Dementia
ÄrendeID: 20372393
Diarienummer: REGAC - 75 - 2025

Beslut om stöd

Region Västerbotten beviljar LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET stöd för att genomföra projektet FIRST AID- Framework for Integrating Responsive Support Technologies using Artificial Intelligence in Dementia enligt ansökan inkommen 2025-02-17. Stödet uppgår till 45,50 % av faktiska kostnader och 33,40 % av total finansiering, dock med högst 188 352.

Beslutet har fattats med stöd av förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken och i vissa fall förordningen (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag.

För stödet gäller allmänna villkor enligt Bilaga 1.

Beslutet kan inte överklagas.

Motivering till beslut

Region Västerbotten beviljar stöd av följande skäl:
Projektet uppfyller kraven fastställda i Region Västerbottens Agenda för hållbar finansiering och bidrar i hög grad till prioritetshöjande aspekten *Positiva hållbarhetseffekter* och delvis till prioritetshöjande aspekterna Sammanhållen region.

Projektet är starkt kopplat till den regionala utvecklingsstrategin för Västerbotten, särskilt inom prioritering 5: Västerbotten - en hälsofrämjande region och mer specifikt till delprioritering 5.4 Trygg vård och social omsorg, särskilt för barn, unga och sårbara grupper.

Projektperiod

2025-08-01 - 2026-06-01

Projektbeskrivning

Syfte: Demenssjukdomar är en grupp kognitiva sjukdomar där Alzheimers är den vanligaste. Dessa sjukdomar innebär en gradvis försämring av de kognitiva förmågorna och saknar i dagsläget botemedel. I Sverige lever idag ungefär 150 000 personer med demens, och antalet beräknas fördubblas till år 2050 enligt Socialstyrelsen. Detta innebär stora utmaningar för vården och omsorgen under kommande år och framtiden.

I norra Sverige pågår för fullt ett arbete med att attrahera fler personer, bland annat till följd av den Gröna omställningen. Detta i sin tur belastar den välfärd vi har, och ställer stora krav på att vård och omsorg byggs ut i snabb takt. Med en ökande befolkning behöver vi också nya lösningar för demensvården, då den patientgruppen onekligen kommer öka i snabbare takt i och med omställningen och den inflytt som krävs.

Det finns ingenting som helt kan förebygga demenssjukdom, och det finns heller inget botemedel. Fokus behöver därför ligga på att hitta hållbara lösningar för patienter, anhöriga och vården vid hanteringen av demenspatienter.

Demenscentrum har tagit fram nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom. Enligt riktlinjerna ska syftet med insatser vara att underlätta vardagen och bidra till en så god livskvalitet som möjligt i sjukdomens olika skeden. De övergripande rekommendationerna för vård och omsorg vid demenssjukdom är att den ges utifrån ett personcentrerat förhållningssätt. Detta förhållningssätt syftar till att sätta personen med demenssjukdom i fokus och att ha en mer personlig omvårdnad och vårdmiljö samt förståelse för de olika problem och svårigheter som kan uppstå i samband med sjukdomen. Denna modell ställer dock höga krav på en redan hårt belastad vård- och omsorgspersonal (VO-personal).

För att säkerställa relevans och effektivitet kommer förstudien att föra dialog med aktuella forskningsprogram och ta fram en konkret plan för genomförande. En kartläggning av befintliga satsningar och lösningar på området kommer också att genomföras, för att undvika utveckling av produkter eller tjänster som redan finns.

Förstudien ska även föra dialog och samla in kunskap från anhöriga och vårdpersonal för att kartlägga vilka utmaningar och behov som finns kring personer med demenssjukdom.

Förstudien ska sedan ligga till grund för ett genomförandeprojekt där målet är att utveckla en produkt som går att använda både i privata hem och i vård och omsorgsboenden.

Även om vi inte kan förhindra demenssjukdomars utbredning, kan vi tillsammans skapa förutsättningar för en mer hållbar hantering av patientgruppen med hjälp digitala lösningar som kan erbjuda socialisering och trygghet för patienterna och de anhöriga, samtidigt som VO-personal avlastas i sitt arbete.

Förstudien vill därför utforska digitaliseringens potential för hållbara lösningar som avlastar vårdpersonal och anhöriga, höjer livskvaliteten för demenspatienter och stärker kommuners förmåga att hantera en växande patientgrupp. Detta stödjer utlysningens mål att använda digital teknik för att förbättra välfärd och service, effektivisera resurser och möjliggöra en långsiktig digital transformation. Genom att integrera AI-teknologi i vården tillsammans med offentlig sektor ökar vi förståelsen för hur olika verksamheter kan dra nytta av digitalisering. Förstudien kommer även visa hur näringsliv, offentlig sektor och

akademi kan samarbeta för att hitta innovativa lösningar på denna komplexa samhällsutmaning.

Förstudiens frågeställningar:

- Hur kan AI bidra till en personcentrerad vård?
- Hur bör en tjänst utformas med hänsyn till demenssjukdom?
- Hur bör en tjänst utformas för att avlasta anhöriga och vårdpersonal?
- Vilka liknande produkter finns och hur fungerar de?

Vad projektets aktiviteter ska leda till för målgruppen på kort sikt:

På kort sikt syftar förstudien till att stärka kunskapen om hur digitala och AI-baserade lösningar kan förbättra vården av personer med demens. Genom att kartlägga befintliga teknologier, genomföra behovsanalyser och föra en nära dialog med vårdpersonal, anhöriga och forskare, skapar projektet en grund för framtida innovationer inom demensvården.

För målgruppen, som omfattar vård- och omsorgspersonal, anhöriga och patienter, innebär detta framför allt en förbättrad förståelse för hur digitala lösningar kan användas inom demensvården. Det innebär vidare att vårdpersonal och beslutsfattare får insikt i vilka tekniska möjligheter som finns och hur de kan användas för att förbättra omsorgen.

Genom fokusgrupper och intervjuer får vårdpersonal och anhöriga en röst i utvecklingen av framtida lösningar, vilket bidrar till att skapa AI-verktyg som är anpassade till faktiska behov. Förstudien kommer engagera aktörer från olika sektorer för att identifiera och ta fram en genomförandeplan för framtida AI-baserade stöd. Juridiska och etiska aspekter analyseras också för att säkerställa att framtida digitalisering sker på ett ansvarsfullt och tryggt sätt, vilket leder till ökad kunskap rörande detta efter förstudiens slut.

Sammanfattningsvis skapar förstudien på kort sikt alltså ett starkt kunskapsunderlag och en konkret plan för hur AI kan integreras i demensvården på ett sätt som gynnar både patienter, anhöriga och vårdpersonal.

Vilka effekter ska projektet uppnå på lång sikt:

Förstudien adresserar en av världens största framtida utmaningar: den ökande andelen demenssjuka och den resursbrist som detta medför. På lång sikt förväntas projektet bidra till genomgripande förbättringar både för målgruppen och samhället i stort:

Förbättrad livskvalitet för demenspatienter

Genom att utveckla AI-baserade stöd kan patienter få personanpassade digitala hjälpmedel som ökar deras självständighet, skapar trygghet och främjar social interaktion. Detta kan fördröja behovet av institutionsvård och bidra till ett mer värdigt äldre.

Minskad belastning på vårdpersonal och anhöriga

Genom att införa digitala stödverktyg kan personalen frigöra tid från administrativa och repetitiva uppgifter och istället fokusera på kvalitativ vård. Anhöriga kan få ökad tillgång till digitalt stöd och information, vilket kan minska stress och förbättra deras möjligheter att hantera omsorgsansvaret.

Effektivare och mer hållbar vårdstruktur

Förstudien lägger grunden för en långsiktig digital omställning av vårdsektorn, vilket kan leda till en mer kostnadseffektiv resursfördelning. Genom att möjliggöra längre kvarboende i hemmet och bättre stöd på vårdboenden kan samhällets vårdkostnader på sikt minska samtidigt som vårdens kvalitet höjs.

En mer digitalt mogen och innovativ vårdsektor

Förstudien skapar förutsättningar för att Västerbotten ska bli en föregångsregion inom digital demensvård. Genom att stärka kompetensutveckling inom AI och digital teknik i vården kan regionen ta ledningen i utvecklingen av innovativa vårdlösningar som kan spridas nationellt och internationellt.

Stärkt jämställdhet inom vård och omsorg

Eftersom kvinnor är överrepresenterade både som vårdanställda och anhörigvårdare, kommer AI-lösningar som avlastar dessa grupper att bidra till en mer jämställd fördelning av omsorgsansvar och förbättrade arbetsvillkor för kvinnor inom vården.

Tid- och aktivitetsplan

Aktivitet	Beskrivning	Startdatum - Slutdatum	Kostnad
Projektledning och administration	Arbetspaketet innehåller aktiviteter avseende löpande planering, koordinering, uppföljning och genomförande av projektmöten. Projektledningsgruppen består av projektledare, projektkoordinator och ekonom. Gruppen innehar kompetenser inom innovation, projektledning, jämställdhet, kommunikation och ekonomi. Arbetspaketet innebär även kontakt med finansiärer, ekonomisk uppföljning och slutrapportering. Syftet med arbetspaketet är att säkerställa att förstudien genomförs enligt plan och att aktiviteterna samordnas på ett effektivt sätt.	2025-08-01 - 2026-06-01	
Projektledning	Förstudien har en projektledare, en projektkoordinator och en ekonom som tillsammans kommer ha det samordnande och administrativa ansvaret. Kopplat till projektledningsgruppen finns även upphandlingsenhet och juridisk stödfunktion. Projektledningen kommer innefatta: -Slutrapportering -Anordnande av förstudiens aktiviteter -Samordning av projektets genomförande genom implementering av effektiva arbetsprocesser och mötesstrukturer samt ansvarsfördelning -Jämställdhetsintegrering samt kvalitetssäkring av det interna projektarbetet för att säkerställa ett jämlikt och jämställt arbetssätt -Omvärldsbevakning och strategisk samverkan med för förstudien relevanta initiativ KOSTNADER INNEFATTAR: lön för projektledare, extern tjänst (koordinator).	2025-08-01 - 2026-06-01	72 992
Deltagande vid externa event	Projektgruppen kommer delta i konferenser, seminarier och workshops på lokal, regional och nationell nivå för att samla inspiration, identifiera relevanta samarbetspartners och sprida information om förstudien. Dessa event ger en möjlighet att både lära av andras erfarenheter och synliggöra förstudiens arbete. Aktiviteten genomförande kommer innebära: - identifiering av relevanta event och konferenser inom AI och demensvård (eller vård mer allmänt). -Nätverka med andra relevanta aktörer och identifiera potentiella samarbeten. -Dokumentera insikter och resultat som är värdefulla för förstudien och planerat	2025-08-01 - 2026-06-01	52 991

	genomförandeprojekt. Syftet med detta är att få tillgång till ny kunskap och uppslag rörande innovationer rörande digitalisering inom vården, nätverka med relevanta aktörer och att sprida information om förstudien. KOSTNADER INNEFATTAR: lön projektledare, resor och logi, biljettkostnad för mäsas/event, extern tjänst (koordinator).		
Kartläggning av behov och befintliga lösningar	Syftet med arbetspaketet är att skapa en gedigen förståelse för befintliga AI-lösningar samt kartlägga behov hos patienter, anhöriga och vårdpersonal. Detta kommer ske genom dels en översyn och kartläggning av befintliga, liknande tjänster men också genom olika intervjuer och fokusgrupper med personal och anhöriga för att på ett bra sätt ringa in vilka typer av tjänster/produkter som idag inte finns och hur en framtida produkt/tjänst på bästa sätt kan svara mot uttalade behov.	2025-08-01 - 2026-06-01	
Kartläggning av liknande tjänster	I den här aktiviteten kommer en undersökning av befintliga digitala och AI-baserade tjänster inom demensvård eller anpassade för demensvård genomföras. Kartläggningen kommer även innefatta en analys av befintliga tjänsters funktionalitet och på vilket sätt de används eller skulle kunna användas av förstudiens målgrupp. Detta kommer innebära en noggrann genomgång av vilka befintliga tjänster som finns, vad konkret de erbjuder och vilka för- och nackdelar vi kan se för vår tilltänkta målgrupp. Syftet med den här aktiviteten är att säkerställa att ett genomförandeprojekt inte fokuserar på att utveckla en tjänst som redan helt eller delvis existerar, men även för att identifiera effektiva metoder och inspireras av befintliga lösningar. Kartläggningen kommer sammanställas och dokumenteras. Den kommer kunna ligga till grund för slutrapporten av förstudien men också ligga till grund för ett kommande genomförandeprojekt. KOSTNADER INNEFATTAR: lön projektledare, extern tjänst (koordinator)	2025-08-01 - 2026-06-01	42 991
Kartläggning av behov	Den här aktiviteten är mycket central för förstudien. För att ett genomförandeprojekt ska ha relevans, behöver vi undersöka och skapa förståelse för de behov som anhöriga och vårdpersonal har. Den här aktiviteten kommer ske i nära samarbete med Skellefteå kommuns verksamhetsutvecklare som har kommunens särskilda boenden som sitt huvudområde. För att genomföra en kartläggning av behoven för anhöriga och vårdpersonal kommer vi genomföra: - Intervjuer med anhöriga och vårdpersonal - Fokusgrupper för att diskutera praktiska utmaningar och förslag Till den här aktiviteten hör också arbete med att hitta intervjupersoner och strukturera fokusgruppsintervjuer och intervjuunderlag inför genomförande. Syftet med aktiviteten är att säkerställa att en framtida tjänst svarar mot verkliga behov och utmaningar. KOSTNADER INNEFATTAR: lön projektledare, resor och logi, extern tjänst (koordinator)	2025-08-01 - 2026-06-01	55 491
Etisk och juridisk analys	Det finns utmaningar med att ta fram tjänster, i synnerhet under ett genomförandeprojekt där patienter är en del av målgruppen. För att en framtida tjänst ska vara relevant även för patienter, krävs det att ett genomförandeprojekt på något vis kan inkludera patienter. Genom att analysera de etiska och juridiska aspekterna av AI inom demensvård kan vi hitta lösningar på hur vi kan göra detta på ett rättssäkert och etiskt sätt.	2025-08-01 - 2026-06-01	42 991

	Förstudien ska därför: -Genomföra granskning av lagstiftning, GDPR och etiska riktlinjer -Föra dialog med jurister och etiska experter på området -Ta fram riktlinjer för hur man på ett ansvarsfullt sätt kan ta fram ett genomförandeprojekt med hänsyn till det vi hittar. Syftet med denna aktivitet är att säkerställa att den tilltänkta tjänsten är juridiskt och etiskt försvarbar samt att det kommande genomförandeprojektet på ett bra sätt kan ta hänsyn till detta. KOSTNADER INNEFATTAR: lön projektledare, extern tjänst (koordinator)		
Workshops och förberedande dialoger	I det här arbetspaketet kommer utgå från den kartläggning av behov som genomförts. Här är fokuset att ta nästa steg med att ringa in möjliga digitala lösningar som på ett bra sätt svarar mot de utmaningar och behov som är identifierade. arbetet kommer rikta sig mot anhöriga, vårdpersonal, forskare och beslutsfattare i de olika aktiviteterna.	2025-08-01 - 2026-06-01	
Workshops	I den här aktiviteten kommer vi genomföra workshops med de grupper som har bäst förståelse för utmaningarna och möjligheterna: anhöriga och vårdpersonal. workshopparna kommer ha som fokus att, utifrån tidigare identifierade utmaningar och behov, tillsammans ringa in vilka funktioner en framtida produkt/tjänst skulle behöva ha. Utifrån vad som framkommer under förstudiens arbete kan formatet för workshoppen se olika ut. Att fundera kring inför workshops är bland annat: Gör vi gemensamma workshops med anhöriga och vårdpersonal eller separata workshops med respektive grupp? Finns en poäng att ha med forskare vid workshops för att presentera möjligheter med AI? Kan andra forskare vara relevanta att koppla in? Workshopsens tema kommer vara möjligheter och framtid. Vad ser anhöriga och vårdpersonal som de främsta funktionerna för en framtida tjänst? Resultaten från workshoppen kommer dokumenteras och sammanställas inför slutrapportering. Resultatet kommer även ligga till grund för hur vi formulerar vårt kommande genomförandeprojekt. KOSTNADER INNEFATTAR: lön projektledare, resor och logi, extern tjänst (koordinator).	2025-08-01 - 2026-06-01	55 485
Dialogforum	För att skapa god förankring kommer förstudien även fokusera på dialog med politiska och organisatoriska beslutsfattare. Det kan innebära dialogforum med kommuner, organisationer eller andra relevanta aktörer för att förankra förstudiens resultat men också för att på ett bra sätt skapa engagemang och förankring för ett kommande genomförandeprojekt. De dialoger som förs kommer också leda till bildandet av genomförandeprojektets konsortium och identifierandet av samarbetspartners. KOSTNADER INNEFATTAR: lön projektledare, resor och logi, extern tjänst (koordinator)	2025-08-01 - 2026-06-01	45 491
Forskardialoger	För att de utmaningar och behov som identifieras ska kunna tas vidare kommer förstudien ha en nära dialog med forskarteamet inom AI på LTU. Andra relevanta ämnen för förstudien som identifierats är exempelvis sociologi, demensforskning och design. Vi kommer presentera de utmaningar och möjligheter som identifieras i förstudiens arbete för AI-forskare för att se hur man på bästa sätt skulle kunna utveckla en tjänst eller produkt som samlar upp de behov och önskemål vi identifierat. Forskarna kommer även få insikt i de etiska och juridiska	2025-08-01 - 2026-06-01	45 491

	aspekter vi har att förhålla oss till samt vilka liknande tjänster vi identifierat. Forskarnas tankar kommer sedan ligga till grund för träffsäkra arbetspaket i kommande genomförandeprojekt. KOSTNADER INNEFATTAR: lön projektledare, resor och logi, extern tjänst (koordinator)		
--	--	--	--

Budget (Kostnads- och finansieringsplan)

Kostnad

Kostnadsslag	2025	2026								Totalt
Personal	46 000	56 525								102 525
Externa tjänster	90 000	90 000								180 000
Resor och logi	15 000	15 000								30 000
Schablonkostnader	45 494	55 902								101 396
Summa kostnader	196 494	217 427								413 921
Projektintäkter										
Summa faktiska kostnader	196 494	217 427								413 921
Bidrag i annat än pengar										
Offentligt bidrag i annat än pengar	70 000	80 000								150 000
Summa bidrag i annat än pengar	70 000	80 000								150 000
Summa totala kostnader	266 494	297 427								563 921

Finansiering

Finansiär	2025	2026								Totalt
Offentligt bidrag i annat än pengar										
SKELLEFTEÅ KOMMUN	70 000	80 000								150 000
Total offentligt bidrag annat än pengar	70 000	80 000								150 000
Offentlig kontantfinansiering										
TILLVÄXTVERKET	106 017	119 552								225 569
Total offentlig kontantfinansiering	106 017	119 552								225 569
Total offentlig finansiering	176 017	199 552								375 569
Privata bidrag i annat än pengar										
Total privat bidrag annat än pengar										0
Privat kontantfinansiering										

Finansiär	2025	2026								Totalt
Total privat kontantfinansiering										0
Total privat finansiering										0

Stöd

Finansiering	2025	2026								Totalt
19.1.1 Regionala utvecklingsåtgärder Regionalt projekt	90 477	97 875								188 352

Sammanställning (Stödprocent)

Stödandel av faktiska kostnader: 45,50 %

Stödandel av stödgrundande finansiering: 33,40 %

Stödandel av total finansiering: 33,40 %

Andel annan offentlig finansiering: 66,60 %

Andel privat finansiering: 0,00 %

Rapportering och begäran om utbetalning

Stödet utbetalas i efterhand efter redovisning av faktiska utgifter
Rapporteringen ska synkas med ERUF ÖN.

Sista datum för slutrapport

2026-08-01

Allmänna villkor för stöd

Se bilaga

Särskilda villkor

Beslut i detta ärende har fattats av Nils Enwald efter föredragning av Mayuri Kumari.

Vid frågor kontakta:

Mayuri Kumari
Telefon: 0736909860
E-post: mayuri.kumari@regionvasterbotten.se